

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos

VMI prie FM
Mokesčių informacijos departamentas
2015 m.

Seminaro planas

- Vieneto turto sąvoka ir jo priskyrimas ilgalaikiam turtui
- Trumpalaikis turtas
- Turto įsigijimo kaina
- Minimalios turto įsigijimo kainos nustatymas ir keitimas
- IT nusidėvėjimo normatyvai ir jų tikslinimas
- IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas
- IT nusidėvėjimo skaičiavimo būdai ir jų taikymas
- Aktualūs klausimai
- Teisės aktai

SAVOKŲ SANTRUMPOS

- Valstybinė mokesčių inspekcija – VMI
- Pelno mokesčio įstatymas – PMĮ
- Pridėtinės vertės mokestis – PVM
- Ilgalaikis turtas – IT

Vieneto turto sąvoka ir jo priskyrimas ilgalaikiam turtui

Vieneto turtas gali būti:

Materialus (žemė, pastatai, įrengimai, transporto priemonės, įrankiai ir kitas materialios formos turtas);

Nematerialus (formavimo savikaina, patentai, licencijos, įmonės įsigytas prestižas);

Finansinis turtas. Jis atspindi įmonės teises ir privilegijas kitų įmonių atžvilgiu, įsigijus tų įmonių vertybinių popierių (akcijų, obligacijų ar vekselių).

(PMĮ 13 str. 1 d.)

Vieneto turto sąvoka ir jo priskyrimas ilgalaikiam turtui

Vieneto turtu gali būti laikomas turtas:

- priklausantis vienetai nuosavybės teise arba
- gautas pagal lizingo (nuomos) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba
- gautas pagal pirkimo–pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas vienetai apmokėjus visą turto vertę, arba
- gautas patikėjimo teise iš valstybės ar savivaldybių.

Vieneto turto sąvoka ir jo priskyrimas ilgalaikiam turtui

Vieneto turta priskiriamas IT atsižvelgiama į:

- turto pobūdį,
- jo naudojimo laiką ir
- įsigijimo kainą.

Vieneto turto sąvoka ir jo priskyrimas ilgalaikiam turtui

Turto priskyrimas pagal turto pobūdį

Įsigyto turto, registruotino atitinkamame turto registre, priskyrimas tam tikrai IT grupei, atsižvelgiant į jo naudojimo paskirtį

1 pavyzdys

UAB 2014 m. sausio mėn. įsigijo autokraną ir kaip transporto priemonę (sunkvežimą be kėbulo) įregistravo VĮ „Regitra“, tačiau statybinėje veikloje jį naudoja ne kroviniams vežti, o kaip darbo mašiną (kraną). Kuriai IT grupei priskiriamas autokranas?

Kadangi IT faktiškai naudojamas ne kaip transporto priemonė, o kaip darbo mašina, tai UAB įsigytas turtas gali būti priskiriamas IT grupei „Mašinos ir įrengimai“.

Vieneto turto sąvoka ir jo priskyrimas ilgalaikiam turtui

Turto priskyrimas pagal naudojimo laiką ir įsigijimo kainą

IT laikomas turtas, atitinkantis kriterijus:

- ilgiau nei 1 metus naudojamas vieneto pajamoms uždirbti ir
- jo įsigijimo kaina yra ne mažesnė už vieneto atitinkamai turto grupei nusistatytą minimalią įsigijimo kainą.

(PMĮ 13 str. 3 d.)

Trumpalaikis turtas

IT nelaikomas turtas, kuris neatitinka kriterijų dėl:

- įsigijimo vertės ir
- naudojimo laiko.

Toks turtas laikomas trumpalaikiu ir priskiriamas sąnaudoms tą mokestinį laikotarpį, kurį šis turtas pradėtas naudoti vieneto pajamoms uždirbti.

(PMĮ 13 str. 3 d.)

Turto įsigijimo kainos nustatymas

Turto įsigijimo kaina – tai išlaidos, patirtos įsigyjant turta, įskaitant sumokėtus komisinius atlyginimus bei mokesčius (rinkliavas), išskyrus PVM, susijusius su šio turto įsigijimu.

(PMĮ 14 str. 1 d.)

Turto įsigijimo kainos nustatymas

2 pavyzdys

UAB iš fizinio asmens pagal pirkimo–pardavimo sutartį pirko IT (garažą), už kurį sumokėjo 15 000 EUR.

VĮ Registrų centras buvo sumokėta 50 EUR už to turto teisinę registraciją.

Pagal VĮ Registrų centras išduotą pažymą vidutinė rinkos vertė –13 000 EUR.

Kokia piršto garažo įsigijimo kaina?

Nagrinėjamu atveju garažo įsigijimo kaina –15 050 EUR.

(15 000 + 50)

Turto įsigijimo kainos nustatymas

IT įsigijimo kainą sudaro patirtos išlaidos (įskaitant remonto ir kt.) iki to turto naudojimo pradžios

3 pavyzdys

UAB 2014 m. liepos mėn. įsigijo netinkamą naudojimui seną pastatą. Jis iš karto buvo pradėtas remontuoti.

Ar patirtos remonto darbų išlaidos (pagrįstos juridinę galią turinčiais dokumentais) turi būti kaupiamos, o remontą užbaigus, pridedamos prie pastato įsigijimo kainos?

Nurodytu atveju patirtomis remonto darbų išlaidomis (užbaigus pastato remontą) didinama IT įsigijimo kaina. Pradėjus IT naudoti UAB veikloje, jo įsigijimo kaina nudėvima PMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

(PMĮ 14 str. 1 d.) ¹²

Turto įsigijimo kainos nustatymas

Kai turtas mainomas į kitą turtą, naujai įsigyto turto įsigijimo kaina yra išmainyto turto įsigijimo kaina

4 pavyzdys

UAB X su UAB Y sudarė **mainų sutartį**, pagal kurią UAB X perduoda kompiuterį UAB Y, o UAB Y už šį turtą atsiskaito biuro baldų komplektu.

Kokia UAB X gauto baldų komplekto įsigijimo kaina?

Mainų momentu:

Kompiuterio **įsigijimo kaina** – 1 500 EUR.

Nusidėvėjimo sąnaudos – 300 EUR.

Kompiuterio įsigijimo kainos **nenudėvėta** dalis – 1 200 EUR (1 500 – 300).

UAB X mainais gauto baldų komplekto įsigijimo kaina – 1 200 EUR. (PMĮ 14 str. 3 d.)

Minimalios turto įsigijimo kainos nustatymas ir keitimas

Vadovaudamasis PMĮ vienetas nusistato kiekvienai IT grupei minimalią kainą.

Galima nusistatyti visoms ilgalaikio turto grupėms vieną minimalią kainą, atsižvelgiant į ilgalaikio turto grupę, kuriai priskiriamų turto vienetų įsigijimo kaina yra mažiausia.

Jeigu vienetas nusprendžia sumažinti / padidinti ilgalaikio turto grupės nusistatytą minimalią kainą, tai pagal šią naujai nusistatytą minimalią kainą (ir naudojimo trukmę) tik naujai įsigytas turtas priskiriamas ilgalaikiam arba trumpalaikiam turtui. 14

Minimalios turto įsigijimo kainos nustatymas ir keitimas

5 pavyzdys

Iki 2014 m. UAB nustatyta 300 EUR IT minimali įsigijimo kaina. 2015-01-01 keičiama apskaitos politika, kurioje numatyta, kad minimali įsigijimo kaina padidinama iki 600 EUR.

Ar turtas, kuris 2014 m. mokestiniu laikotarpiu buvo laikomas IT ir kuriam skaičiuojamas nusidėvėjimas, turi būti nurašomas į sąnaudas, jei tas turtas nuo 2015 m. neatitinka naujos IT minimalios kainos, bet naudojamas UAB veikloje?

Jeigu vieneto sprendimu padidinama nusistatyta minimali IT grupės kaina, tai pagal naujai nusistatytą minimalią kainą tik naujai įsigytas turtas priskiriamas IT. Padidinus nusistatytą minimalią IT grupės kainą turtas, kuris jau buvo priskirtas IT ir pradėtas nudėvėti, nebeatitinka IT kriterijų (tampa trumpalaikiu), tai toks turtas lieka IT turtu ir toliau nudėvimas PMĮ nustatyta tvarka.

IT nusidėvėjimo normatyvai

PMĮ 1 priedėlyje nustatyti normatyvai

IT, kuris skirtas naudoti **mokslinių tyrimų** ir eksperimentinės plėtros veikloje (sąvoka apibrėžta PMĮ 2 str.), nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal PMĮ 1 priedėlyje nustatytus **sutrumpintus** normatyvus.

ILGALAIKIO TURTO GRUPĖS IR NUSTATYTI JŲ NUSIDĖVĖJIMO NORMATYVAI Ilgalaikio turto grupė	Metodas	Normatyvas metais	Normatyvas metais, jei turtas skirtas naudoti ir naudojamas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikloje
MATERIALUSIS TURTAS Veiklai naudojami nauji pastatai bei pastatų, įtrauktų į Lietuvos Respublikos nekilnojamojų kultūros vertybių registrą, rekonstravimas, jei pastatai pastatyti arba rekonstravimas atliktas nuo 2002 m. sausio 1 d.	tiesinis arba dvigubo balanso	8	8
Gyvenamieji namai	tiesinis	20	20
Kiti, aukščiau neišvardyti, pastatai	tiesinis	15	15
Mašinos ir įrengimai	tiesinis arba dvigubo balanso	5	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)	tiesinis	8	2
Elektros perdavimo ir ryšių įtaisai (išskyrus kompiuterinius tinklus)	tiesinis	8	8
Geležinkelio riedmenys (šilumvežiai, vagonai, cisternos), laivai	tiesinis	8	8
Vamzdynai, lėktuvai, ginklai	tiesinis	15	15

Baldai, išskyrus naudojamus viešbučių veiklai	tiesinis	6	6
Inventorius, baldai, naudojami viešbučių veiklai	tiesinis arba dvigubo balanso	6	6
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)	tiesinis arba dvigubo balanso	3	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Lengvieji automobiliai:			
1) naudojami trumpalaikės automobilių nuomos veiklai, vairavimo mokymo paslaugoms ar transporto paslaugoms teikti – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis arba dvigubo balanso	4	4
2) kiti lengvieji automobiliai – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis	6	6
3) kiti lengvieji automobiliai	tiesinis	10	10
Krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis arba dvigubo balanso	4	4

PMĮ 1 priedėlio tėsinsys

Kiti kroviniai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai	tiesinis	4	4
Kitas, aukščiau neišvardytas, materialusis turtas	tiesinis	4 (išskyrus taikant produkcijos metodą)	2 (išskyrus taikant produkcijos metodą)
NEMATERIALUSIS TURTA			
Programinė įranga	tiesinis arba dvigubo balanso	3	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Įsigytos teisės	tiesinis arba dvigubo balanso	3	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Kitas nematerialusis turtas	tiesinis	4	2
PRESTIŽO VERTĖ			
Prestižo vertė	tiesinis	15	15
PMĮ 1 priedėlio tęsinys			

IT nusidėvėjimo normatyvai

Vienetas pats nusistato:

- IT nusidėvėjimo laikotarpį, **ne trumpesnę nei PMĮ 1 priedėlyje** nustatyti IT nusidėvėjimo normatyvai (metais) **ir**
- likvidacinę vertę, **ne didesnę kaip 10 proc.** (ji gali būti tikslinama (mažinama), nesikreipiant į VMI).
- IT grupėms, **išskyrus pastatus** (t. y. naujus pastatus, naudojamus veiklai, ir pastatų, įtrauktų į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, rekonstravimą, jei pastatai pastatyti arba rekonstravimas atliktas nuo 2002 m. sausio 1 d., taip pat gyvenamuosius namus ir kitus pastatus), gali būti nusistatyti **trumpesni nusidėvėjimo normatyvai** (neatsižvelgiant į PMĮ 1 priedėlyje nustatytus), **jei įmonė atitinka PMĮ 18 str. 3 dalyje** nustatytus reikalavimus.

IT nusidėvėjimo normatyvai

PMĮ 18 str. 3 d. taikomi reikalavimai:

- jei vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir
- mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 150 000 EUR ir neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų.

(PMĮ 18 str. 3 dalis)

IT nusidėvėjimo normatyvai

Mokestinė lengvata pagal PMĮ 18 str. 3 dalį

6 pavyzdys

2012–2013 m. taikoma mokestinė lengvata.

UAB X 2012-01-10 įsigijo naują lengvąjį automobilį (ne senesnę kaip 5 m.) už 20 000 EUR ir tą patį mėnesį pradėjo jį naudoti veikloje. **UAB X iki 2013 m.** mokestinio laikotarpio pabaigos **atitiko nustatytas sąlygas.**

UAB X nustatyta:

- **3 m.** (trumpesnis) nusidėvėjimo laikotarpis;
  - taikomas **tiesinis** metodas;
  - **2 000 EUR** likvidacinė vertė.
- **2012 m.** nusidėvėjimo sąnaudos 5 500 EUR
[(20 000 – 2 000) : 3 m. : 12 mėn. x 11 mėn.]

IT nusidėvėjimo normatyvai ir jų tikslinimas

Pavyzdžio tėsiny

- **2013 m.** nusidėvėjimo sąnaudos – 6 000 EUR

$[(20\ 000 - 2\ 000) : 3\ \text{m.}]$.

2014 m. mokestiniu laikotarpiu įmonė **neatitiko** mokestinės lengvatos sąlygų (pvz., dėl darbuotojų skaičiaus, gautų pajamų ir pan.).

2014-01-01d. automobilio įsigijimo kainos nenudėvėta dalis – 8 500 EUR (20 000 – 11 500) atėmus jo likvidacinę vertę (2000 EUR) į sąnaudas perkeliama per 4 metus (6 – 2), neįskaitant to mokestinio laikotarpio, kurį tas turtas jau buvo naudotas (2 m.).

2014–2017 metai:

- nusidėvėjimo sąnaudos – 1 625 EUR (6 500 : 4).

IT nusidėvėjimo normatyvai ir jų tikslinimas

S V A R B U

Kai mokestinė lengvata prarandama

Vienetai, nebeatitinkantys mokestinei lengvatai taikyti visų kriterijų (nustatytų PMĮ 18 str. 3 dalyje), **privalo IT nusidėvėjimo normatyvus patikslinti** (į VMI kreiptis nereikia) **nuo to mokestinio laikotarpio, kurį prarado tą lengvatą, pradžios.**

IT nusidėvėjimo normatyvai ir jų tikslinimas

Įmonė pati gali patikslinti nusidėvėjimo normatyvus, nesikreipdama raštu į vietos mokesčių administratorių, šiais atvejais:

- atlikus ilgalaikio turto rekonstrukciją ar remontą, kuris pailgino IT naudingo tarnavimo laiką arba pagerino jo naudingąsias savybes;
- pakeitus IT naudojimo paskirtį,
- įsigijus kitą to paties IT dalį.

IT nusidėvėjimo normatyvai ir jų tikslinimas

Nusidėvėjimo normatyvai mokesčių administratoriaus sutikimu gali būti tikslinami dėl objektyvių aplinkybių, t. y.:

- IT naudojimo intensyvumo,
- technologinės pažangos ir
- kitų veiksnių, kurie ilgina ar trumpina IT naudingo tarnavimo laikotarpį.

Pateiktame **laisvos formos prašyme** nurodoma:

- IT grupės, kurioms pageidaujama tikslinti nusidėvėjimo normatyvus;
- nusidėvėjimo normatyvai, kurie IT grupei buvo nustatyti iki prašymo pateikimo;
- nauji patikslinti nusidėvėjimo normatyvai (metais), kuriuos įmonė norėtų nustatyti atitinkamai IT grupei;
- nurodomos tikslinimo priežastys bei pateikiami skaičiavimai.

IT nusidėvėjimo normatyvai ir jų tikslinimas

Nusidėvėjimo normatyvų tikslinimas, gavus iš mokesčių administratoriaus sutikimą:

- IT įsigijimo kainos nenudėvėtoji (neamortizuotoji) dalis, pradedant nuo mokestinio laikotarpio pradžios, kuri nusidėvėjimo normatyvai buvo patikslinti, į įmonės sąnaudas įskaitoma per likusį (patikslintą) turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Pvz., jei įmonė dėl IT nusidėvėjimo normatyvų tikslinimo 2014 m. kreipiasi į mokesčių administratorių ir iš jo gauna sutikimą, kad nuo 2014 m. gali tikslinti normatyvus (įmonės mokestiniai metai – kalendoriniai metai), tai nusidėvėjimas pagal naują normatyvą skaičiuojamas nuo 2014 m. sausio 1 dienos.

IT nusidėvėjimo normatyvai ir jų tikslinimas

- Jei IT nebetinkamas naudoti įmonės veikloje (pvz., sulūžęs ar sugedęs), jo nusidėvėjimo normatyvai netikslinami. Šiuo atveju IT nurašomas.
- Nurašant ne visiškai nudėvėtą IT (pvz., vagystės atvejais ir kt.), nenudėvėta įsigijimo kainos dalis, kaip nesusijusi su pajamų uždirbimu ar ekonominės naudos gavimu, yra priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas

Nusidėvėjimo skaičiavimo metodai:

1. Tiesiogiai proporcingas (tiesinis).
2. Dvigubas mažėjančios vertės (dvigubo balanso).
3. Produkcijos metodas (taikomas IT grupei „Kitas anksčiau neišvardytas materialusis turtas“).

(PMĮ 18 straipsnis)

Visiems turto vienetams, priklausantiems tai pačiai IT grupei, gali būti taikomas tik vienas metodas.

Atskiroms IT grupėms metodai taikomi pagal PMĮ 1 priedėlį.

IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas

- Taikant **tiesinį metodą**, metinė nusidėvėjimo suma apskaičiuojama kaip IT įsigijimo kainos ir to turto likvidacinės kainos skirtumo bei nusidėvėjimo (amortizacijos) laiko (metais) santykis.
- Taikant **dvigubą mažėjančios vertės** (dvigubo balanso) **metodą**, metinė nusidėvėjimo suma apskaičiuojama pagal formulę, kuri nurodyta PMĮ 18 str. 6 dalyje.
- Taikant **produkcijos** metodą, metinė nusidėvėjimo suma apskaičiuojama kaip IT įsigijimo kainos ir to turto likvidacinės vertės skirtumas, padaugintas iš per metus pagamintos produkcijos ar perdirbtos žaliavos kiekio ir maksimalaus šiuo turtu pagaminamos produkcijos ar perdirbamos žaliavos kiekio santykio.

IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas

- Pasirinkto metodo laikomasi nuosekliai.
- Metodas gali būti pakeistas tik visiškai nudėvėjus atitinkamos IT grupės visus turto vienetus.

Pvz.: 2011 m. gruodžio mėn. įsigyti ir tą patį mėnesį pradėti naudoti 2 kompiuteriai. Jiems nustatytas 3 m. nusidėvėjimo laikotarpis ir taikomas dvigubo balanso metodas.

Iki 2014 m. gruodžio 31 d. kitų PMĮ 1 priedėlio IT grupei „Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės“ priskiriamų turto vienetų neįsigyta.

Vadinasi, 2015 m. įsigytiems IT vienetams, priskiriamiems šiai grupei, įmonė gali taikyti tiesinį nusidėvėjimo metodą.

IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas

Įsigyto ir vieneto veikloje naudojamo IT nusidėvėjimas skaičiuojamas PMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesiniu ir dvigubo balanso metodu

7 pavyzdys

UAB X 2013 m. gruodžio 20 d. už 10 000 EUR (be PVM) įsigijo naują krovinį automobilį ir tą patį mėnesį jį pradėjo naudoti UAB X veikloje. Nustatoma:

- 4 m. nusidėvėjimo normatyvas;
- 1 000 EUR likvidacinė vertė.

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant šiuos metodus:

- tiesinį arba
- dvigubo balanso.

IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas

Pavyzdžio tęsinys

- Taikant **tiesinį metodą**, metinė nusidėvėjimo suma 2014 m. (ir vėlesniais metais) – 2 250 EUR $[(10\ 000 - 1\ 000) : 4]$.

-
- Taikant **dvigubo balanso metodą**, metinė nusidėvėjimo suma apskaičiuojama:

$$100 \text{ proc.} : 4 \times 2 = 50 \text{ proc.}$$

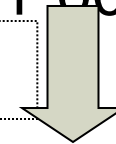
IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas

Pavyzdžio tęsinys

- Leidžiamiems atskaitymams priskiriama:
- **2014 m. – 5 000 EUR** (10 000 x 50 proc.);
- **2015 m. – 2 500 EUR** [(10 000 – 5 000) x 50 proc.];
- **2016 m. – 1 250 EUR** [(10 000 – 5 000 – 2 500) x 50 proc.];
- **2017 m. – 250 EUR**

[(10 000 – 5 000 – 2 500 – 1 250 – 250 – 1 000 (likvidacinė vertė)).

Dvigubo balanso metodas

Metodai	Nusidėvėjimo sąnaudų sumos (EUR) pagal metus				
	2014	2015	2016	2017	viso
Tiesinis	2250	2250	2250	2250	9 000
Dvigubo balanso	5000	2500	1250	250	9 000

IT nusidėvėjimo skaičiavimo palyginamoji lentelė
(pagal pateiktą situaciją)

IT nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir jų taikymas

Nusidėvėjimo skaičiavimas taikant **produkcijos metodą**:

8 pavyzdys

UAB X 2013 m. gruodžio 20 d. įsigijo katalizatorių ir tą patį mėnesį pradėjo jį naudoti UAB X veikloje.

- IT įsigijimo kaina (be PVM) – 10 000 EUR
- Likvidacinė vertė – 1 000 Lt
- Planuojama per 2014 m. pagaminti 120 000 produkcijos vienetų, tačiau faktiškai pagaminta 40 000 vienetų.

Kokia metinė IT nusidėvėjimo suma taikant produkcijos metodą?

Metinė nusidėvėjimo suma 2014 m. – 3 000 EUR

$$[(10\,000 - 1\,000) \times 40\,000 : 120\,000]$$

IT nusidėvėjimo skaičiavimo būdai ir jų taikymas

Yra taikomi **du** IT nusidėvėjimo skaičiavimo būdai:

- **Kito mėnesio būdas**, kai IT nusidėvėjimas skaičiuojamas **tiesiniu** metodu. Nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo kito mėnesio 1 d. po IT įvedimo į eksploataciją pradžios. Nusidėvėjimas neskaičiuojamas nuo kito mėnesio 1 d. po IT pardavimo, nurašymo ar jo praradimo.
- **Pusmečio būdas**, kai nusidėvėjimas skaičiuojamas, atsižvelgiant į tai, ar pirmą, ar antrą mokestinių metų pusmetį IT pradėtas naudoti (įvestas į eksploataciją). Nusidėvėjimas neskaičiuojamas, atsižvelgiant į tai, kurį metų pusmetį IT parduodamas, nurašomas ar prarandamas.

Taikant **kito mėnesio būdą**, **visoms** IT grupėms gali būti taikomas tik **tiesinis** nusidėvėjimo skaičiavimo **metodas**.

Taikant **pusmečio būdą**, IT gali būti nudėvimas:

- **tiesiniu** metodu ar
- **dvigubo balanso** metodu.

Gali būti pasirenkamas **vienas iš 2 paminėtųjų** nusidėvėjimo skaičiavimo pradžios **būdų**.

Aktualūs klausimai

Dēl nusidēvējimo skaiēivimo

UAB automobilis iki draudiminio ēvykio naudojamas ēmonēs veikloje, o po draudiminio ēvykio (2014-08-13) UAB priima sprendimā jo nebenaudoti. Taikomas kito mēnesio nusidēvējimo skaiēivimo būdas. Nuo kurios datos nusidēvējimas neskaiēiuojamas?

Pagal PMē 18 straipsnio nuostatas IT nusidēvējimas nuo 2014-09-01 yra neskaiēiuojamas (t. y. nuo kito mēnesio, kai automobilis nebenaudojamas UAB veikloje).

Aktualūs klausimai

Dėl remonto darbų priskyrimo sąnaudoms

Įmonė įsigijo lengvąjį automobilį 2014 m. spalio 1 d. ir tą pačią dieną pradėjo jį eksploatuoti (naudoti savo veikloje). 2014-10-30 atliktas turto einamasis remontas.

Ar lengvajam automobiliui, kuris naudojamas įmonės veikloje, 2014-10-30 atliktų **remonto** darbų vertę galima priskirti sąnaudoms iš karto ar turi būti didinama IT vertė, kai įmonės sprendimu remontas nepagerino to turto naudingųjų savybių?

Kai įmonės sprendimu atlikti remonto darbai nepagerino nuosavo turto naudingųjų savybių, tai per mokestinį laikotarpį atliktų darbų vertę, vadovaujantis PMĮ 20 straipsniu, galima priskirti to mokestinio laikotarpio leidžiamiems atskaitymams.

Aktualūs klausimai

Dėl turto priskyrimo ilgalaikiam turtui

UAB įsigijo sunkvežimį (ilgalaikį turta) ir **pradėjo jį naudoti** veikloje. Kitais metais papildomai į sunkvežimį buvo įmontuota radijo ryšio priemonė (1 vnt. už 3 500 EUR), kuri **įsigyta po sunkvežimio eksploatacijos pradžios**.

Ar į sunkvežimį įmontuota radijo ryšio priemonė (ji UAB bus naudojama ilgiau nei 1 metus) sąnaudos bus priskiriama iš karto, ar ji laikoma IT, jei UAB apskaitos politikoje IT nustatyta minimali **1 000 EUR** įsigijimo kaina?

Vadovaujantis PMĮ 13 straipsniu, radijo ryšio priemonė laikoma atskiru IT, kurį pradėjus naudoti, jo įsigijimo kaina leidžiamiems atskaitymams priskiriama dalimis per ne trumpesnę nei PMĮ 1 priedėlyje šiai IT grupei nustatytą maksimalų nusidėvėjimo laikotarpį.

Aktualūs klausimai

Dėl neatskaitomo pirkimo PVM įtraukimo į įsigyto turto vertę ar jo priskyrimo sąnaudoms

Bendrovė, PVM mokėtoja, 2014 m. balandžio mėnesį iš Lietuvos įmonės įsigijo lengvąjį automobilį, kurio pirkimo PVM neatskaitomas pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatas.

Ar neatskaitomą PVM galima įtraukti į sąnaudas iš karto (balandžio mėn.), ar įskaityti į automobilio įsigijimo vertę?

Vadovaujantis PMĮ 24 straipsniu, neatskaitomas PVM priskiriamas ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams 2014 m. balandžio mėnesį.

Aktualūs klausimai

Dēl nusidēvējimo skaiēavimo

Īmonē **īsigijō** verslo valdymo programā – nematerialujū IT, kurū priskyre IT grupei „Programinē ģranga“ ir pradējo naudoti savo veikloje (tai ģforminta turto perdavimo naudoti aktu).

Ar ģmonē gali šiam turtui skaiēuoti nusidēvējimā?

- Šiuo atveju, **īsigytai verslo valdymo programai ģmonē gali skaiēuoti nusidēvējimā**, kuris apskaiēuojamas PMĶ 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

Pažymētina, kad pagal PMĶ 19 str. 2 dalies nuostatas **paēios ģmonēs susikurto** nematerialiojo IT amortizacija **neskaiēuojama** šioms PMĶ 1 priedēlyje išvardytoms IT grupēms:

- „Ķsigytos teisēs“,
- „Kitas nematerialusis turtas“ ir
- „Prestižas“.

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas
- Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas
- Verslo apskaitos standartai (VAS, www.aat.lt):
  - 12 VAS – Ilgalaikis materialusis turtas;
  - 13 VAS – Nematerialusis turtas.

Registracijos į VMI seminarus būdai

Užsiregistruoti (išsiregistruoti) į VMI seminarus galima:

- **elektroniniu būdu VMI Renginių sistemoje**
<https://www.vmi.lt/renginiai/>
- **telefonu 1882** (skambinant iš TEO, OMNITEL, BITĖ, TELE2),
+370 5 255 3190 – skambinant iš užsienio, kitų ryšio operatorių tinklų
abonentams – 8 700 55 882.
- **E. seminarų įrašai skelbiami Renginių sistemoje.**

Valstybinė mokesčių inspekcija primena, kad:

Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu (<http://www.vmi.lt>).

Greičiausiai informatyvius atsakymus visais mokesčių klausimais gausite paskambinę **telefonu 1882.**

Telefonu suteikta konsultacija yra lygiavertė rašytinei, nes pokalbiai yra įrašomi bei saugomi 5 metus.

Dėkojame už dėmesį